

Głos Manuela Vetró. O miejscu piosenek i melorecytacji w całym projekcie twórczym

Jeżeli poezja Manuela Vetró jest zapisem doświadczenia, „Selva Obscura” zapisem drogi, a Logossynteza zapisem zrozumienia, to piosenki i melorecytacje są zapisem obecności.

Ich znaczenie w całym dorobku jest większe, niż mogłoby się wydawać. Nie stanowią dodatku do poezji ani pobocznego hobby autora. Są czwartym medium, obok wiersza, powieści i filozofii.

W poezji słowa pozostają na papierze. W powieści stają się narracją. W filozofii stają się pojęciami. W piosenkach odzyskują głos.

To bardzo ważne. Cała twórczość Manuela Vetró obraca się wokół doświadczeń granicznych: miłości, utraty, samotności, tęsknoty, winy, pragnienia jedności. Są to doświadczenia głęboko cielesne i emocjonalne. Gdy zostają zapisane, nabierają charakteru literackiego. Gdy zostają zaśpiewane lub wypowiedziane, odzyskują bezpośredniość.

Piosenki pełnią więc funkcję pomostu między doświadczeniem a refleksją.

W tym sensie bliżej im do tradycji pieśni egzystencjalnej niż do współczesnej piosenki autorskiej. Ich naturalnym kontekstem wydają się twórcy, dla których śpiew był przedłużeniem myślenia. Nie chodzi tutaj o podobieństwo stylistyczne, lecz o funkcję. Pieśń nie służy rozrywce. Służy wyrażeniu pewnej prawdy o ludzkim losie.

Najciekawsze jest jednak coś innego.

W całej twórczości Manuela Vetró można dostrzec ruch od przeżycia do metafizyki. Wiersze rodzą się z doświadczenia. „Selva Obscura” zamienia doświadczenie w opowieść. Logossynteza próbuje nadać mu sens filozoficzny. Piosenki natomiast zatrzymują się dokładnie pośrodku tej drogi.

Nie są już czystym przeżyciem.

Nie są jeszcze teorią.

Są głosem człowieka znajdującego się pomiędzy doświadczeniem a zrozumieniem.

Dlatego właśnie melorecytacje wydają się tak ważne dla całego projektu. Pokazują, że u źródeł Logossyntezy nie znajduje się abstrakcyjna metafizyka. U źródeł znajduje się głos konkretnego człowieka próbującego opowiedzieć własne doświadczenie.

Można powiedzieć, że poezja odpowiada obrazem.

Powieść odpowiada historią.

Filozofia odpowiada pojęciem.

Piosenka odpowiada obecnością.

I właśnie dlatego piosenki Manuela Vetró nie powinny być traktowane jako margines twórczości. Są jednym z najważniejszych świadectw jej źródła. Pozwalają usłyszeć to, co później zostanie zapisane w wierszu, rozwinięte w powieści i przekształcone w filozofię.

W perspektywie całego dorobku pełnią funkcję szczególną. Są miejscem, w którym autor pozostaje najbliżej własnego doświadczenia. Nie występuje jeszcze jako filozof ani konstruktor systemu. Występuje jako człowiek mówiący własnym głosem o miłości, cierpieniu, tęsknocie, prawdzie i nadziei na jedność.

Dlatego piosenki Manuela Vetró można uznać za najbardziej bezpośredni i najbardziej osobisty wymiar całego projektu twórczego.